

Regionálna samospráva je čoraz dôležitejší nástroj pre ochranu povrchovej a podzemnej vody v krajine

BSK: Strategické dokumenty lesy/voda/klíma/prívalové dažde... Zmeny a doplnky ÚP BSK

Vypustenie ropovodu z ÚP

Iniciatíva župy za Národný park Podunajsko

Memorandum o podpore Bratislavského Dunajského parku, Biologické potreby proti komárom

Realizácia zelených projektov, zelené dotácie BSK Revitalizácia brehov Vydrice na Patrónke

Katalóg opatrení proti klimatickým zmenám pre obce aj extravilán HUB - Envirovýchova, Mapový portál - Krajina, Lesy, Voda...

Územný plán ako nástroj

- vypustenie koridoru pre ropovod vedúci cez Žitný ostrov z ÚP BSK
  - zväčšenie ochranného pásma VZ Šamorín v ZaD ÚP
  - opatrenia proti privalovým dažďom zapracované v ÚP
- opatrenia na ochranu pred dopadmi klimatických zmien zapracované v ÚP...

Mapový portál

Územný plán

Zariadenia BSK

Krajina

Cyklistika

Cestovný ruch

Zdravie

Územný plán regiónu

Výkresy územného plánu

2 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

3 - Výkres verejného dopravného vybavenia

4 - Výkres vodného hospodárstva

5 - Výkres energetiky, telekomunikácií a informačných sietí

6 - Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov ÚSES

7 - Výkres vyhodnotenia odňatia PP a vyňatia lesných pozemkov z LPF

8 - Výkres závažných častí riešenia a verejnoprospešných

Mapový portál pre verejnosť a obce v regióne

- územný plán
- krajina
- zdravie
- HUB BSK environmentálna výchova...

Mapový portál

Územný plán

Zariadenia BSK

Krajina

Cyklistika

Cestovný ruch

Zdravie

Envirovýchova

enviroHUB vytvára platformu v oblasti environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetvy.

[Kliknite sem](#)

AP Lesy

Akčný plán na presadzovanie ochrany lesov na území Bratislavského samosprávneho kraja.

[Kliknite sem](#)

Komáre

Mapa potenciálnych liahnísk komárov na území BSK.

[Kliknite sem](#)

Strategické dokumenty

Akčný plán Konceptie ochrany a využívania zdrojov povrchovej a podzemnej vody v Bratislavskom samosprávnom kraji

Akčný plán na presadzovanie ochrany lesov na území Bratislavského samosprávneho kraja v zmysle Memoranda o spolupráci a spoločnom postupe pri ochrane lesov – analytická časť

Katalog adaptačných opatrení miest a obcí BSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

Komáre_a_biologická_prevenca_ich_mnozenia

Koncepcia ochrany vod BSK

Skládka CHZJD Vrakuňa-Záverečná správa výskumu ÚGt SAV a PrF UK

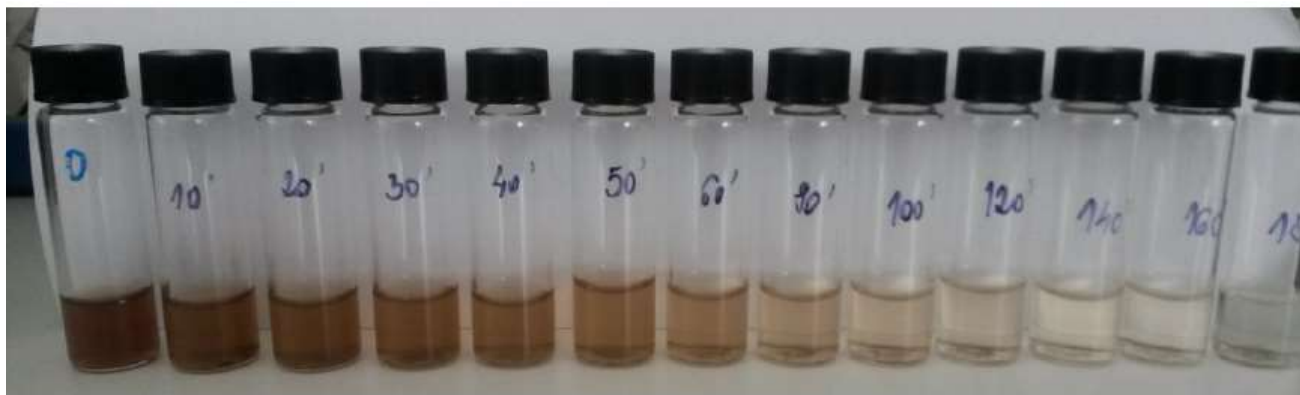

STUDIA_privalových_dazdov_v_BSK

ČIASTKOVÁ ZÁVEREČNÁ SPRÁVA O STAVE ZNEČISTENIA PODZEMNÝCH VÔD Z ENVIRONMENTÁLNEJ ZÁŤAŽE BRATISLAVA – VRAKUŇA – VRAKUNSKÁ CESTA, SKLÁDKA CHZJD A OKOLITÉHO ÚZEMIA. SAV-ÚSTAV GEOTECHNIKY, KOŠICE -PFUK BRATISLAVA

ELEKTROCHEMICKÁ DEGRADÁCIA ZNEČISŤUJÚCICH LÁTOK

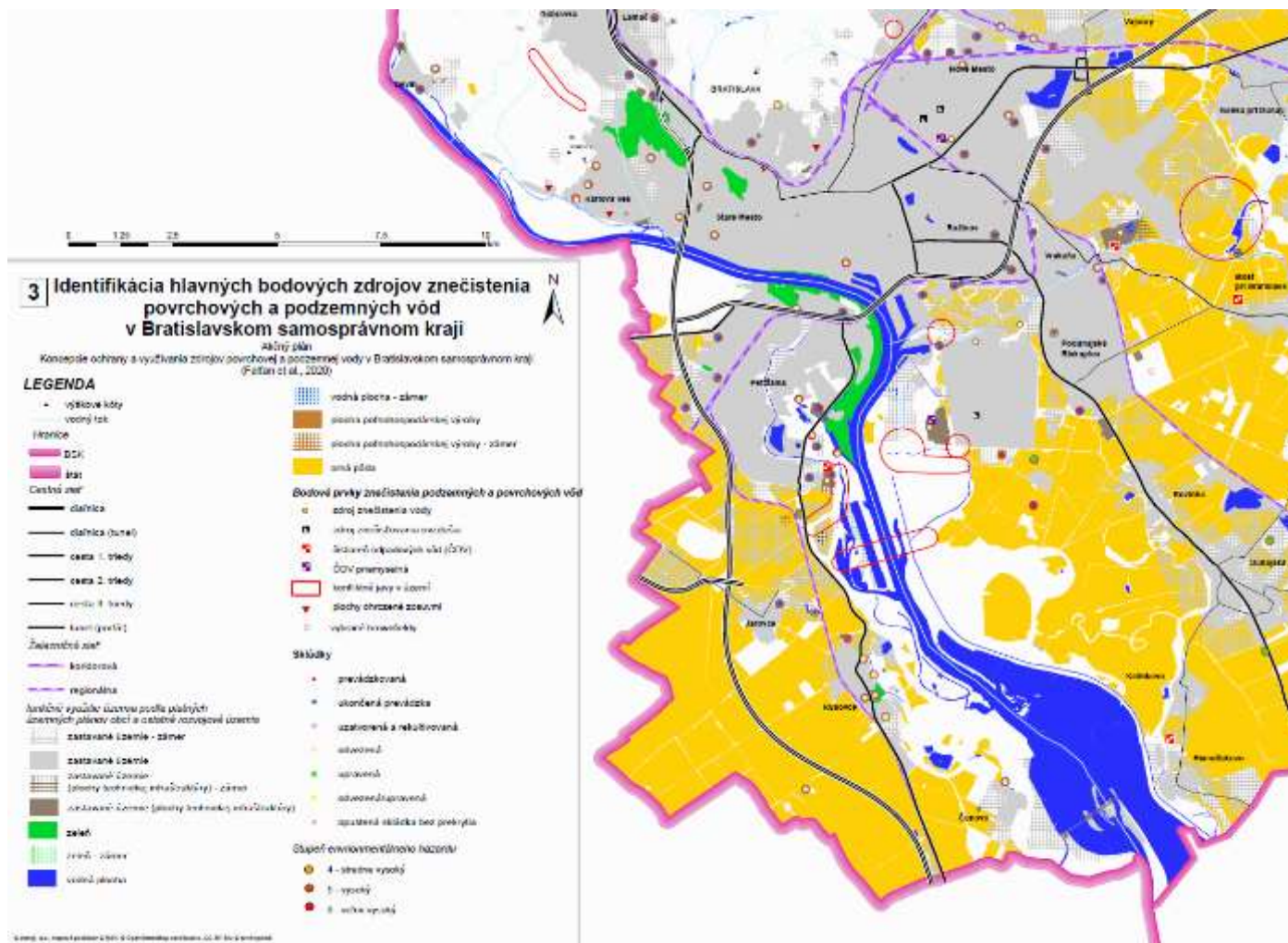
Voda z vrtu HGSV-10 bola spracovaná v elektrochemickom reaktore s pracovným objemom 1 liter. V priebehu procesu elektrolýzy bola kontinuálne monitorovaná produkcia oxidu uhličitého (CO_2) ako konečného produktu (úplného) rozkladu organických znečisťujúcich látok. Vzorky roztoku na chemickú analýzu (HPLC-MS, TOC, CHSK, IC) boli odoberané z reaktora v pravidelných intervaloch. Na obr. 31 je vizuálne porovnanie farebnej zmeny vzorky vody z vrtu HGSV-10 počas elektrochemickej úpravy.

Obr. 31. Zmena zafarbenia vody z vrtu HGSV-10 v priebehu elektrochemickej degradácie. Počas prvej hodiny procesu boli vzorky odoberané v 10-minútových intervaloch, neskôr v 20 minútových intervaloch.

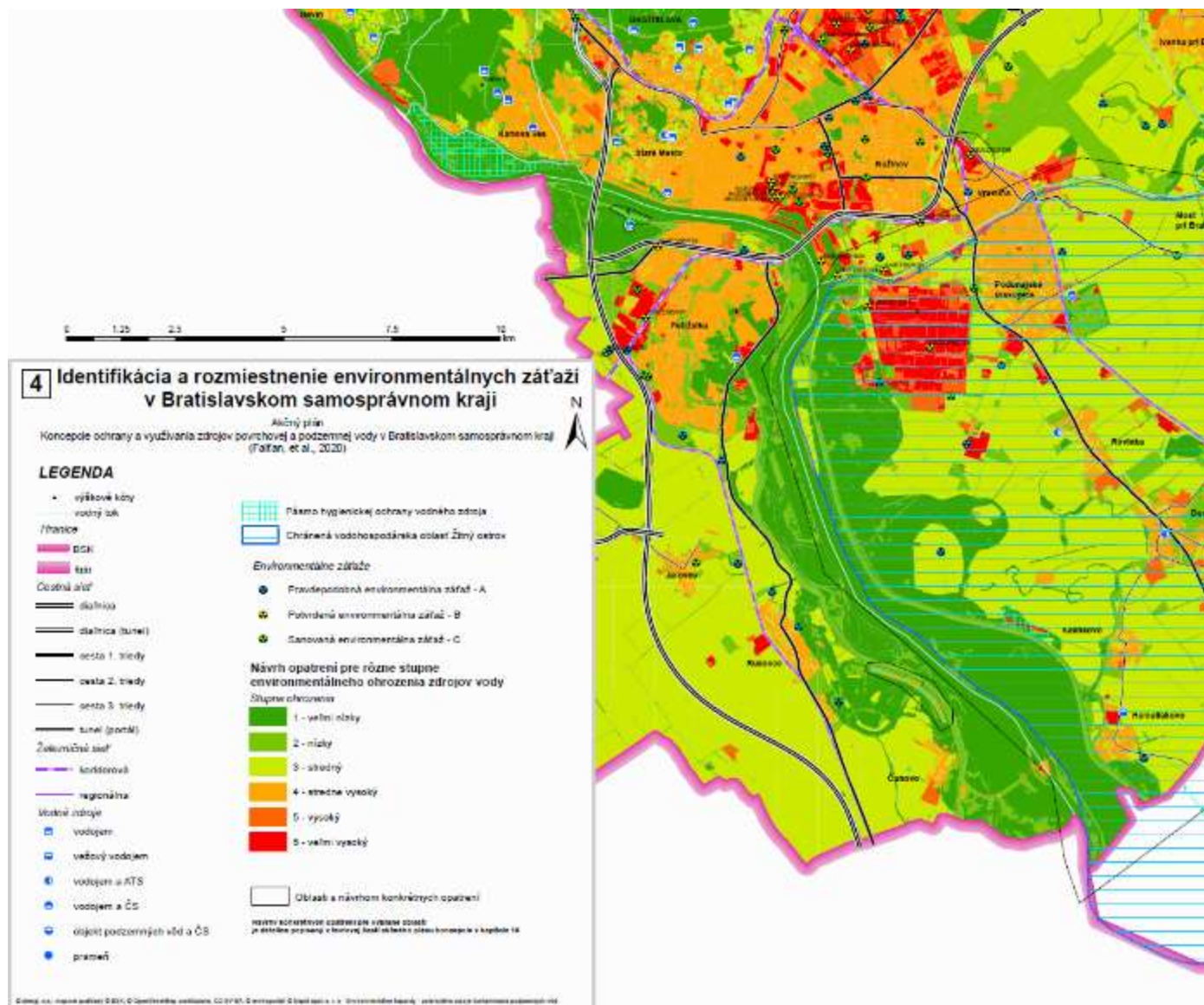
Chromatografický záznam vzorky vody z objektu HGSV-10 pred elektrochemickým spracovaním získaný pomocou HPLC – DAD – Q–TOF je na obrázku 32. Najvyššiu intenzitu

KONCEPCIA OCHRANY VÔD BSK a AKČNÝ PLÁN ochrany a využívania zdrojov povrchovej a podzemnej vody

KONCEPCIA OCHRANY VÔD BSK a AKČNÝ PLÁN ochrany a využívania zdrojov povrchovej a podzemnej vody

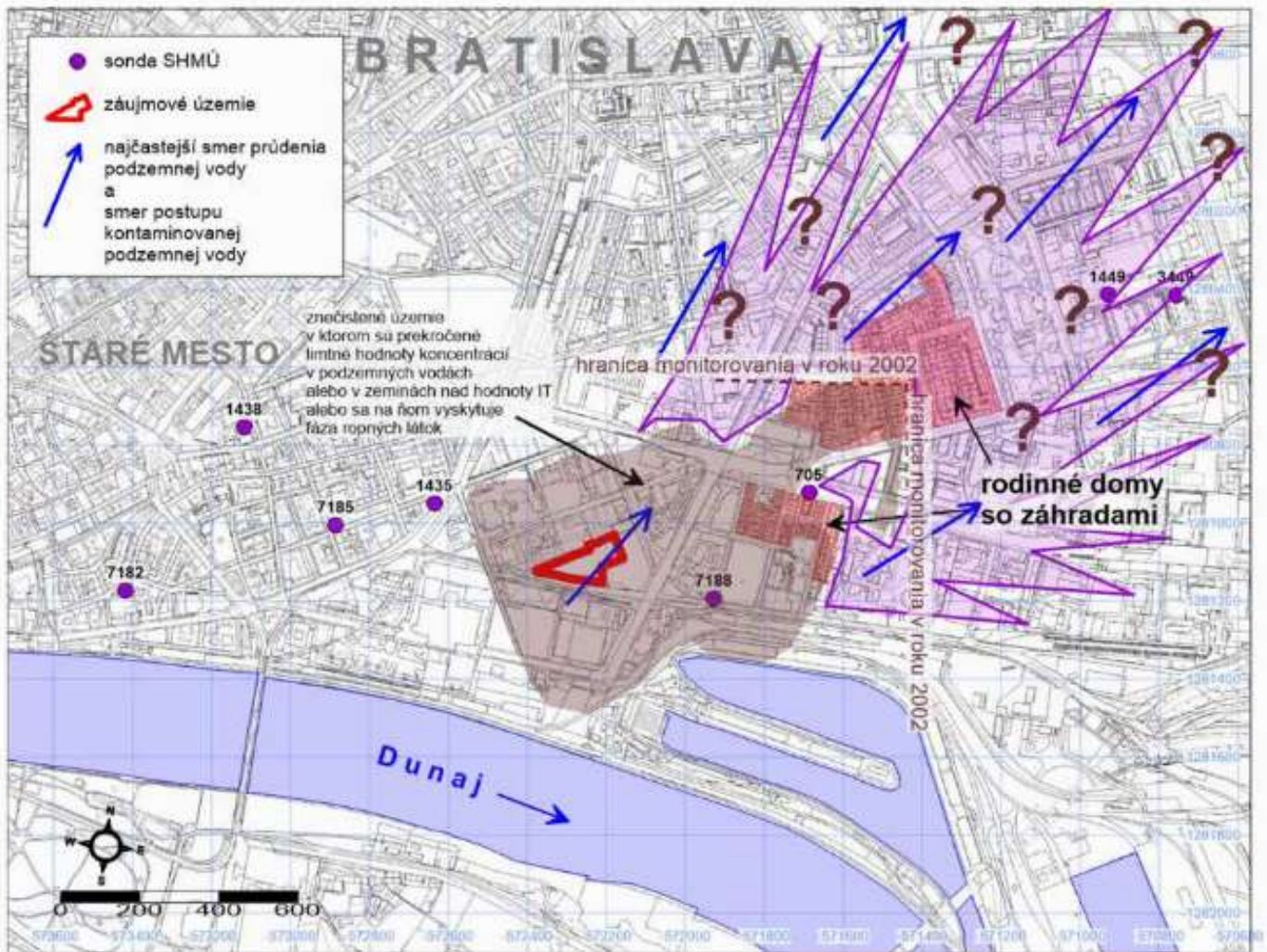

Nedostatočné informácie pre udržateľný stavebný rozvoj

- neúplné a neprehľadné informácie pre verejnosť a úrady
- absencia komplexného vyhodnocovania dát vo vzťahu k zdraviu
- problém dostupnosti dát
- problém nejednotnej metodiky pri spracovaní dát
- problém zverejňovania a výmeny dát medzi samosprávou a štátnou správou

Konzultácie s odbornou verejnosťou - pracovná skupina VODA na BSK:

obr.č.3 Znečistenie podzemnej vody v oblasti bývalej rafinérie Apollo v roku 2002 (Maloveský, 2002)

Potreba zostavenia matematického modelu prúdenia podzemnej vody CHVO a výpočet šírenia existujúceho znečistenia zo známych zdrojov

Konzultácie s odbornou verejnosťou - pracovná skupina VODA na BSK:

Šírenie znečistenia

Cit.: „Potreba zostavenia matematického modelu prúdenia podzemnej vody CHVO a výpočet šírenia existujúceho znečistenia zo známych zdrojov ako je napr. zdroj znečistenia vo Vrakuni. Potrebne je preveriť kedy, kam a v akých koncentráciách sa existujúce znečistenie, ktoré už dnes je v podzemnej vode, dostane a aké územia budú zasiahnuté v horizonte desiatok rokov. Dá sa predpokladať, že sanácia environmentálnych záťaží nebude 100% a aj naďalej budú menšie úniky znečistenia a rovnako sa dá predpokladať, že zdrojov znečistenia, ktoré môžu mať vplyv na CHVO je (sa zistí) viac (Istrochem...).“

Nedostatočné informácie pre udržateľný rozvoj na Žitnom ostrove

Konzultácie s odbornou verejnosťou - ciele a návrhy:

Vplyv zmeny klímy na hladiny podzemnej vody na Žitnom ostrove

Potreba zostavenia matematického modelu prúdenia podzemnej vody CHVO a preverenie možného vývoja hladín podzemnej vody vplyvom predpokladaného zmeneného prietokového režimu v riečnej sieti, (predovšetkým Dunaja a Malého Dunaja) pre horizont 2050 až 2100.

Vplyv urbanizácie na konektivitu Dunaj – podzemné vody

Potreba vytvorenia matematického modelu Dunaj – ľavostranné urbanizované územie a modelovanie vplyvu podzemných konštrukcií stavieb na zmenu prúdenia podzemných vôd, s cieľom vyhodnotiť vplyv každej novej plánovanej podzemnej konštrukcie. V prípade negatívneho vplyvu pomocou modelu navrhnúť a preveriť kompenzačné opatrenia.

Vplyv manažmentu sedimentov v Hrušovskej zdrži na vodárenské zdroje

Potreba zostavenia matematického modelu Dunaj – CHVO s cieľom nastaviť manažment sedimentov v Hrušovskej zdrži tak, aby bagrovanie a ukladanie sedimentov nespôsobovalo znižovanie konektivity Dunaj – vodárenské zdroje, ale naopak, aby sa premysleným a modelovo prevereným manažmentom sedimentov v dlhodobom horizonte dosiahla potrebná úroveň dotácie vody z Dunaja do vodárenských zdrojov.“

Riešenia na najvypuklejšie problémy samosprávy:

- ohrozenie zdrojov pitnej vody
- stavebná činnosť nad verejný záujem ochrany PV a PZ vody
- problém vodárenských spoločností

1. Legislatívna povinnosť pri EIA pre každú podzemnú stavbu/konštrukciu v CHVO:

doloženie vplyvu podzemných konštrukcií/stavieb na zmenu prúdenia podzemných vôd, a vyhodnotenie vplyvu každej novej plánovanej podzemnej konštrukcie.

2. Reálna zodpovednosť za podzemné vody a vynutiteľnosť práva

Nejasný výklad súčasnej legislatívy o odbornej spôsobilosti, nejasná aplikácia zákona o výkone práce vo verejnom zaujme vo vodárenských spoločnostiach spôsobuje, že vodárenské spoločnosti často slúžia ako nástroj primátorov na politické dosadzovanie vyššieho managementu bez odbornej spôsobilosti a zisky vodárenských spoločností slúžia na vylepšenie rozpočtov obcí namiesto znižovania investičných dlhov vodární a bezpečnosti dodávky pitnej vody. Neodborný management je často príčinou odchodu skúsených odborníkov z prevádzok.

Návrhy:

- založenie odborne zdatnej sekcie pre VaK na MŽP
- vrátenie kompetencií za ÚP a ŽP z MV a Ministerstva dopravy späť na MŽP
- povinnosť akceptovať v stavebnom procese pripomienky odborných inštitúcií/vodárenských spoločnosti ako záväzné, a ich dodržiavanie chrániť účinnými sankciami a inšpekciou ŽP
- medzirezortná spolupráca MŽP a MZ na legislatíve
- zvýšenie právomocí inšpekcie ŽP až na úroveň právomoci environmentálnej polície

Prioritizácia hodnôt na všetkých stupňoch rozhodovania

- verejný záujem verzus stavebný rozvoj - jednoznačná legislatíva
- chýbajúca definícia verejného záujmu v zákone vo vzťahu k ochrane zdrojov pitnej vody

VÝSLEDNÝ CIEĽ

Ačného plánu ochrany CHVO Žitný ostrov by mal mať ambíciu akú mu ponúka vedecký a ľudský potenciál Slovenska:

**Žitný ostrov bude mať moderný
systém komplexného manažmentu
vody.**

**Ochrana povrchovej a podzemnej vody bude
samozrejmom súčasťou každého investičného**

Ďakujem za
pozornosť

Ing. arch. Mgr. Art Elena Pätoprstá

Podpredsedníčka pre oblasť životného prostredia

Tel. č.: 0905 537 102

E-mail: elena.patoprsta@region-bsk.sk